

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 3/05-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Miroslava Zuba, L., vo veci namietaného porušenia jeho práv vyplývajúcich z čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 10 a z čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Ústavom na výkon väzby v Nitre a Ústavom na výkon trestu odňatia slobody a Ústavom na výkon väzby v Leopoldove počas výkonu väzby sťažovateľa v jeho trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 1 T 13/02 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Miroslava Zuba v časti namietajúcej porušenie jeho práv vyplývajúcich z čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 5 ods. 1 písm. c) a z čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Ústavom na výkon väzby v Nitre a Ústavom na výkon trestu odňatia slobody a Ústavom na výkon väzby v Leopoldove, neposkytnutím textov právnych predpisov uverejnených v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, o ktoré sťažovateľ požiadal, a vystavením sťažovateľa neľudským a ponižujúcim podmienkam vo výkone väzby o d m i e t a pre neprípustnosť.

2. Sťažnosť Miroslava Zuba v časti namietajúcej porušenie jeho práva vyplývajúceho z čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Ústavom na výkon väzby v Nitre nesprístupnením informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov v požadovanom rozsahu **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1.1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. novembra 2004 doručená sťažnosť (zo 6. novembra 2004) Miroslava Zuba, L. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená ďalšími podaniami sťažovateľa doručenými ústavnému súdu 22. novembra 2004, 26. novembra 2004, 30. decembra 2004 a 5. januára 2005, vo veci namietaného porušenia jeho práv vyplývajúcich z čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 10 a z čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „GR ZVJS SR“), Ústavom na výkon väzby v Nitre a Ústavom na výkon trestu odňatia slobody a Ústavom na výkon väzby v Leopoldove počas výkonu väzby v jeho trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Trnave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 1 T 13/02.

1.2. Sťažovateľ uviedol, že GR ZVJS SR, Ústav na výkon väzby v Nitre a Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby v Leopoldove porušujú jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj právo zaručené v čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru a právo na účinný opravný prostriedok vyplývajúce z čl. 13 dohovoru tým, že mu bránia v plnom uplatnení jeho práva na obhajobu a na „*dostupnosť opravných prostriedkov*“ v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 13/02 na krajskom súde. K tomuto zásahu do označených práv sťažovateľa dochádza podľa jeho vyjadrenia tak, že po rozhodnutí ústavného súdu vo veci sp. zn. III. ÚS 256/03 z 29. septembra 2004

bol sťažovateľ premiestnený z Ústavu na výkon väzby v Nitre do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove, v ktorom 4. novembra 2004 podal žiadosť o poskytnutie textov právnych predpisov uverejnených v Zbierke zákonov Slovenskej republiky potrebných k príprave obhajoby v jeho trestnej veci. Sťažovateľ uvádza, že žiadosť bola vybavená „referentom režimu s tým výsledkom (pohovorom) že v ÚVV Leopoldov – vo väzbe nie sú k dispozícii ani základné právne normy TP + TZ a to čo žiadam nikdy nemala väzba v stave knižnice a nemám nádej si ich zapožičať“.

Sťažovateľ namieta, že GR ZVJS SR a Ústav na výkon väzby v Nitre porušili aj jeho právo zaručené v čl. 10 dohovoru tým, že mu odmietali poskytnúť informácie, ktorými disponuje Ústav na výkon väzby v Nitre a ktoré majú podľa sťažovateľa význam z hľadiska dokazovania v trestnom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 13/02. Sťažovateľ uviedol, že v prípravnom konaní v jeho trestnej veci «prebehol rad nezákonných úkonov v priestoroch väzby i mimo väzbu bez vedomia sudcu a obhajcu, na ktorých som bol donucovaný ku konaniu proti mojej vôli príslušníkmi KR PZ Trnava a vyšetrovateľmi (vtedy KÚV PZ Trnava) ... Márne som žiadal tieto dôkazy zabezpečiť cestou KS v Trnave i odvolacieho NS SR – nikdy ich súd nezabezpečil ... Dňa 11. 9. 2004, aby som získal uvedené dôkazy požiadal som o tieto informácie žiadosťou ÚVV Nitra. ... Dňa 21. 09. 2004 povinný rozh. ÚVV-7/01-3/2004 len čiastočne (v bodoch 1. a 3.) poskytol informácie a v bode 2. odmietol poskytnúť informácie, čím mi neposkytol žiadnu potrebnú informáciu. ... Dňa 22. 09. 2004 som podal „odvolanie“ povinnému. ... Dňa 08. 11. 2004 mi bolo doručené rozh. GR ZvaJS v Bratislave, ktoré zamietlo moje odvolanie».

Sťažovateľ taktiež namieta, že GR ZVJS SR, Ústav na výkon väzby v Nitre a Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby v Leopoldove porušujú jeho právo zaručené čl. 3 dohovoru a to tým, že ho počas výkonu väzby v trestnej veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 13/02 vystavujú neľudským a ponižujúcim podmienkam spočívajúcim v tom, že mu nie je umožnené vzdelávať sa, nemôže sledovať televíziu, v jeho cele nie je elektrická zásuvka a prívod teplej vody, strava je mu podávaná v zdravotne závadných hliníkových nádobách („ešusoch“), nemôže pracovať a po premiestnení do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove bol

umiestnený v hygienicky nevyhovujúcej cele, v ktorej nie je ani samostatne oddelené WC. Podmienky výkonu jeho väzby sú preto neetické a ponižujúce v dôsledku čoho objektívne dochádza k jeho ponižovaniu.

II.

2.1. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.2. Sťažovateľ namietá porušenie jeho práv vyplývajúcich z čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 5 ods. 1 písm. c) a z čl. 13 dohovoru GR ZVJS SR, Ústavom na výkon väzby v Nitre

a Ústavom na výkon trestu odňatia slobody a Ústavom na výkon väzby v Leopoldove počas výkonu väzby v jeho trestnej veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 13/02. Zásah do jeho práv má spočívať v neposkytnutí textov právnych predpisov uverejnených v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, o ktoré sťažovateľ požiadal a ktoré ako tvrdí, potrebuje k príprave obhajoby v jeho trestnej veci. Zásah do práva sťažovateľa garantovaného v čl. 3 dohovoru má spočívať vo vystavení sťažovateľa neľudským a ponižujúcim podmienkam vo výkone väzby. Sťažovateľ v súčasnosti vykonáva väzbu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby v Leopoldove, kde bol podľa vlastného vyjadrenia uvedeného v sťažnosti premiestnený 3. novembra 2004.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 17 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov ak o to obvinený požiada, umožní sa mu rozhovor s riaditeľom ústavu alebo ním povereným príslušníkom zboru; rozhovor sa mu umožní aj s osobou, ktorá v ústave vykonáva dozor nad výkonom väzby alebo jeho kontrolu.

Účelom citovaného ustanovenia je zabezpečiť obvineným vo výkone väzby možnosť domáhať sa ochrany svojich práv priamo u orgánu disponujúceho možnosťou zjednať bezprostrednú nápravu prípadného protiprávneho stavu. Sťažovateľ však nepredložil ústavnému súdu dôkaz, že sa ochrany svojich práv, porušenie ktorých namieta v súvislosti s označenými skutočnosťami, domáhal využitím uvedeného prostriedku nápravy u riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove po premiestnení do tohto zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže 3. novembra 2004.

Ústavný súd v dôsledku uvedeného sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní v tejto časti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol pre neprípustnosť (§ 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2.3. Sťažovateľ namieta taktiež porušenie svojho práva vyplývajúceho z čl. 10 dohovoru GR ZVJS SR a Ústavom na výkon väzby v Nitre, ktorého sa mali dopustiť neposkytnutím informácií, ktorých sprístupnenie žiadal sťažovateľ Ústav na výkon väzby v Nitre podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) a ktoré majú podľa sťažovateľa význam z hľadiska dokazovania v trestnom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 1 T 13/02, v plnom rozsahu.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy za podmienky, že o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o slobode informácií proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17 uvedeného zákona. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

Podľa § 19 ods. 2 prvej vety zákona o slobode informácií o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť.

Podľa § 19 ods. 4 zákona o slobode informácií rozhodnutie o odmietnutí žiadosti možno preskúmať v súdnom konaní podľa osobitného zákona (§ 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 244 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve preskúmavajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Uvedená právna úprava zakladajúca právomoc správnych súdov poskytnúť sťažovateľovi ochranu pred zásahom do jeho práva prijímať a rozširovať informácie zaručeného v čl. 10 dohovoru vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o namietanom porušení označeného práva zo strany GR ZVJS SR a Ústavu na výkon väzby v Nitre. Sťažovateľ mal k dispozícii dostupný a účinný prostriedok nápravy, využitím ktorého mohol dosiahnuť účinnú ochranu svojich práv priamo v konaní pred súdmi podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2.4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom v konaní stratilo opodstatnenie, preto sa ňou ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2005